

Cauza C-317/20

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

16 iulie 2020

Instanța de trimitere:

Landgericht Mainz (Germania)

Data deciziei de trimitere:

10 iunie 2020

Reclamantă:

KX

Părâtă:

PY GmbH

[*omissis*]

Landgericht

Mainz

Ordonanță

în litigiul dintre

KX

[*omissis*]

și

PY GmbH

- reclamantă -

- părâtă -

RO

[omissis]

având ca obiect repararea prejudiciului,

A treia cameră civilă a Landgericht Mainz [Tribunalul Regional din Mainz, Germania] [omissis] a decis la 10 iunie 2020:

1. Suspendă procedura.
2. Adreseză Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (a) și al treilea paragraf TFUE, următoarea întrebare, în vederea interpretării dreptului Uniunii:

Articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială [articolul 18 alineatul (1) **[OR 2]** din Regulamentul (CE) nr. 44/2001] trebuie interpretat în sensul că, pe lângă norma de competență internațională, această dispoziție stabilește o normă de competență teritorială a instanțelor naționale în materia contractelor de călătorie, care trebuie respectată de instanța de fond, atunci când atât consumatorul, în calitate de călător, cât și co-contractantul său, organizatorul călătoriei, își au sediul în același stat membru, dar destinația turistică nu se află în acest stat membru, ci în străinătate (aşa-numitele „cazuri interne neautentice”), consumatorul putând, prin urmare, formula pretenții contractuale împotriva organizatorului călătoriei la instanța de la domiciliul acestuia, în completarea normelor de competență naționale?

Motive:

A.

1. La originea procedurii care a dat naștere trimiterii preliminare se află următoarea situație de fapt:
2. În urma unui accident survenit la 27 iulie 2015, în cursul unei călătorii de concediu a reclamantei în domeniul exterior al hotelului [omissis], în Turcia, reclamanta solicită părâtei, un organizator de călătorii cu sediul în [omissis] Republica Federală Germania, o sumă în quantum total de aproximativ 43 000 de euro cu titlul de compensație financiară pentru prejudiciul moral suferit, precum și pentru beneficiul nerealizat și pentru prejudiciul rezultat din incapacitatea de gestiune a propriei gospodării. Potrivit reclamantei, pe terenul hotelului părâtei din Turcia se afla o scară de marmură, iar, pe această scară, o peliculă unsuroasă transparentă, formată din sare și umiditate. Aceasta susține că nu existau avertismente privind caracterul alunecos al scării sau măsuri de precauție împotriva alunecării pe scară, deși anterior alți clienți alunecaseră deja. Reclamanta ar fi căzut ca urmare a caracterului alunecos al scării și ar fi suferit fracturi neoperabile la nivelul coccisului, bazinului și sacrumului, precum și

contuzii multiple, de care ar suferi parțial până în prezent, inclusiv din punct de vedere psihologic. Sunt în discuție pretenții în materie contractuală și delictuală.

3. Reclamanta a rezervat călătoria de concediu la agenția de turism [*omissis*] din [*omissis*] Mainz, Republica Federală Germania, utilizând mijloace de comunicare la distanță, agenția de turism intermediind încheierea contractului între reclamantă, în calitate de călător, și pârâtă, în calitate de organizator de călătorii, ea însăși nefiind parte la contract și nefiind un sediu al pârâtei. Contractul încheiat între [OR 3] părți avea ca obiect un pachet de servicii de turism.
4. Reclamanta, care locuia la momentul încheierii contractului în Mainz, Republica Federală Germania, și unde continuă să locuiască, a introdus acțiunea la Landgericht (Tribunalul Regional) din Mainz.
5. Reclamanta consideră că Landgericht Mainz (Tribunalul Regional din Mainz), sesizat este instanța competentă teritorial și face trimitere în această privință la articolul 18 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 [*omissis*] (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1215/2012” [*omissis*]). Articolul 18 alineatul (1) a doua alternativă din Regulamentul nr. 1215/2012 reglementează nu doar competența internațională, ci și competența teritorială a instanțelor unui stat membru. Instanța competentă ar fi, aşadar, cea de la domiciliul reclamantei în calitate de consumatoare, aşadar Landgericht Mainz (Tribunalul Regional din Mainz). Reclamanta solicită numai cu titlu subsidiar trimiterea la Landgericht Hannover (Tribunalul Regional din Hanovra), care este forul obișnuit al pârâtei potrivit dreptului național [articolul 12 și articolul 17 alineatul (1) din ZPO [Codul de procedură civilă]].
6. Pârâta contestă competența teritorială a Landgericht Mainz și solicită respingerea cererii. Potrivit acesteia, competența Landgericht Mainz nu ar rezulta din articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, întrucât litigiul nu ar prezenta elementul transfrontalier necesar. Acest element transfrontalier al litigiului dedus judecății ar fi, însă, condiția preliminară a aplicării tuturor dispozițiilor Regulamentului nr. 1215/2012. În special considerentul (4) al acestui regulament ar pleda în acest sens. Regulamentul s-ar limita la minimul necesar pentru îndeplinirea obiectivelor sale și nu ar depăși ceea ce este necesar în acest scop. Or, ideea fundamentală a Regulamentului nr. 1215/2012 ar fi reglementarea competenței internaționale, astfel încât să se garanteze că părțile la un litigiu dispun de o competență judiciară sigură și că nu sunt obligate să solicite protecție juridică într-un alt stat membru, respectiv într-un stat terț. Ar rezulta că regulamentul nu urmărește în principiu să aducă atingere normelor naționale de competență, în măsura în care acestea asigură o protecție juridică adecvată în statul al cărui resortisant este partea [*omissis*].
7. Un element de extraneitate suficient nu ar decurge din simplul caracter internațional al unui pachet de servicii turistice sau al unei destinații de călătorie situate în străinătate. [OR 4]

B.

8. Dispozițiile de drept german relevante pentru soluționarea litigiului, în versiunea aplicabilă în speță, au următorul cuprins:

Codul de procedură civilă (ZPO)

9. Articolul 12 – Competența generală; noțiune

Instanța cu competență generală pentru o persoană are competența de a hotărî cu privire la toate acțiunile formulate împotriva acesteia, cu excepția cazului în care pentru o acțiune este stabilită o competență judiciară exclusivă.

10. Articolul 17 – Competența generală a instanțelor pentru persoanele juridice

(1) Competența generală pentru comune, corporații și societăți, cooperative sau alte asociații și fundații, instituții și fonduri, care pot fi chemate în judecată ca atare, este determinat de sediul acestora. Este considerat sediu, în cazul în care nu se prevede altfel, locul unde se află administrația.

[...]

11. Articolul 21 – Competența specială pentru sucursale

(1) Atunci când, în vederea exploatarii unei fabrici, a unei afaceri sau a unei alte activități comerciale, o persoană juridică are o sucursală de unde sunt efectuate în mod direct operațiuni, toate acțiunile legale îndreptate împotriva sa legate de exploatarea sucursalei pot fi formulate la instanța de la locul unde este situată sucursala.

[...]

12. Articolul 29 – Competența specială a locului de executare [OR 5]

(1) Instanța competentă să soluționeze litigiile care rezultă dintr-un raport contractual și din existența acestuia este cea de la locul unde trebuie executată obligația în litigiu.

[...]

13. [Norma de suspendare a procedurii naționale][omissis]

[...]

14. Articolul 281 – Trimitere în caz de necompetență

(1) În cazul în care, în temeiul normelor privind competența teritorială sau materială a instanțelor, trebuie să fie declarată necompetența instanței, instanța sesizată trebuie, în măsura în care poate fi determinată instanța competentă, prin

ordonanță și la cererea reclamantului, să își decline competența și să trimită litigiul instanței competente. În cazul în care mai multe instanțe sunt competente, trimiterea se face la instanța aleasă de reclamant.

(2) Cererile și observațiile privind competența instanței pot fi prezentate în fața grefierului. Ordonanța este definitivă. Litigiul este pendinte la instanța desemnată prin ordonanță, imediat după depunerea înscrisurilor. Această instanță este ținută de această ordonanță.

[...]

15. Articolul 513 – Motive de apel

[...] [OR 6]

(3) Apelul nu se poate întemeia pe faptul că instanța de prim grad s-a considerat în mod eronat competentă.

Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland [Constituția Republicii Federale Germania, denumită în continuare „Constituția”]

16. Articolul 101

(1) Instanțele excepționale sunt interzise. Nimeni nu poate fi judecat de o altă instanță decât cea stabilită prin lege.

[...]

C.

17. Problema dacă Landgericht Mainz este chemată să se pronunțe pe fond cu privire la pretențiile reclamantei din acțiunea principală depinde în esență de aspectul dacă Landgericht Mainz este competență teritorial să soluționeze prezentul litigiu.

18. În temeiul dispozițiilor naționale ale Republicii Federale Germania, nu există o competență teritorială a Landgericht Mainz.

19. În temeiul normelor generale de competență prevăzute la articolele 12 și 17 din ZPO, chiar și atunci când reclamantul este un consumator, iar pârâata – o întreprindere constituită sub forma unei societăți cu răspundere limitată (GmbH), instanța de la sediul societății pârâate este competență teritorial. Administrația pârâiei și, prin urmare, sediul acesteia se află la Hanovra, astfel încât, potrivit articolelor 12 și 17 din ZPO, Landgericht Hannover (Tribunalul Regional din Hanovra) ar fi competent teritorial.

20. Nu există nicio competență specială a Landgericht Mainz care să fie concurentă cu normele de competență generală. Din articolul 21 alineatul (1) din ZPO nu rezultă o competență teritorială a Landgericht Mainz, întrucât agenția de turism [omissis] din Mainz nu este o unitate a pârâiei. Astfel, este considerată o unitate în sensul

articoului 21 din ZPO orice punct de lucru înființat de titular pentru o anumită perioadă într-un alt loc decât cel în care își are sediul, exploatat în numele și pe seama acestuia și, în general, autonom, cu alte cuvinte din proprie inițiativă [OR 7], având dreptul de a încheia tranzacții și de a acționa [*omissis*]. Cu toate acestea, titulara agenției de turism nu este pârâta, ci [*omissis*][;] iar agenția de turism nu este nici exploataată în numele pârâtei.

21. În sfârșit, competența teritorială a Landgericht Mainz nu decurge nici din articolul 29 din ZPO, din moment ce nu există niciun element care să permită să se considere că obligațiile pârâtei rezultate din pachetul global de servicii de turism convenit prin contractul încheiat cu reclamanta ar fi trebuit să fie furnizat în raza teritorială a Landgericht Mainz. În special, în raza teritorială a Landgericht Mainz, nu există niciun aeroport din care reclamanta s-ar putea deplasa în Turcia. Acestea fiind spuse, în jurisprudența națională predomină în orice caz opinia potrivit căreia, în cadrul unui contract de călătorie, locul de plecare nu poate justifica competența instanței locului de executare, în sensul articolului 29 din ZPO [*omissis*].
22. O competență teritorială a Landgericht Mainz ar rezulta numai dintr-o aplicare a articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012.
23. În jurisprudența și doctrina naționale există opinii diferite cu privire la problema dacă norma prevăzută la articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (Regulamentul nr. 1215/2012) trebuie să fie interpretată în sensul că, în cazurile în care un consumator stabilit într-un stat membru a încheiat cu un organizator de călătorii, cu sediul în același stat membru, un contract de călătorie către o destinație din străinătate (aşa-numitele „cazuri interne neautentice”), competența revine instanței de la domiciliul consumatorului. Problema nu a fost încă soluționată de instanțele supreme naționale.
24. Potrivit opiniei predominante în jurisprudență [*omissis*] [OR 8][*omissis*], aplicarea Regulamentului nr. 1215/2012 presupune existența unui element transfrontalier, în sensul că respectivii consumatori și co-contractanții trebuie să fie stabiliți în state membre diferite ale Uniunii Europene. În schimb, elementul de extraneitate necesar pentru a fi aplicabil Regulamentul nr. 1215/2012 nu ar exista în cazul în care situația de fapt prezintă o altfel de legătură cu străinătatea, de exemplu, prin faptul că cele două părți sunt stabilite în același stat membru, iar elementul de extraneitate există numai ca urmare a unei destinații de călătorie în străinătate. Pe de o parte, din considerentele regulamentului menționat, ar rezulta că derogarea de la principiul competenței determinate de domiciliul pârâtelui [considerentul (15)] în materia contractelor încheiate cu consumatorii ar exista doar pentru a proteja

consumatorul prin norme de competență care îi sunt mai favorabile decât norma generală [considerentul (18)]. Ar rezulta că o astfel de protecție specială este necesară numai atunci când, ca urmare a comerțului intracomunitar în cadrul Uniunii Europene, apar distanțe împovărătoare între domiciliul consumatorului și instanța propriu-zisă competentă. Or, în cazul în care legătura cu străinătatea constă numai în destinația călătoriei, nu ar impune nici aplicarea articolului 18 alineatul (1) a doua alternativă din Regulamentul nr. 1215/2012. Pe de altă parte, ar trebui să se țină seama de faptul că dispozițiile Regulamentului nr. 1215/2012 – în măsura în care derogă de la principiul general *actor sequitur forum rei* – trebuie interpretate în mod restrictiv.

- ~~25. În plus, această teză are drept argument jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la Regulamentul (CE) nr. 44/2001 din 22 decembrie 2000 (a se vedea, în această privință, [omissis][Hotărârea din 19 decembrie 2013, Cormann-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, și Hotărârea din 17 noiembrie 2011, Hypoteční banka, C-327/10, EU:C:2011:745]). Aceasta ar trebui să se aplique și în privința Regulamentului (UE) nr. 1215/2012 din 12 decembrie 2012. În favoarea acestei teze pledează, nu în ultimul rând, considerentul (4) al preambulului, potrivit căruia Regulamentul nr. 44/2001 urmărește să se limiteze la minimumul necesar pentru realizarea obiectivelor sale și să nu depășească ceea ce este necesar în acest scop. Or, ideea fundamentală a Regulamentului nr. 1215/2012 ar fi reglementarea competenței internaționale, astfel încât să se garanteze că părțile la un litigiu dispun de o competență judiciară sigură și că nu sunt obligate să solicite protecție juridică într-un alt stat membru, respectiv într-un stat terț. Ar rezulta că reglementul nu urmărește, în principiu, să aducă atingere normelor naționale de competență judiciară, în măsura în care acestea asigură o protecție juridică adecvată în statul al cărui resortisant este partea. Astfel, aplicarea articolelor 17 și 18 din Regulamentul nr. 1215/2012 în cazul unei acțiuni în justiție introduse de un consumator dintr-un stat membru împotriva unui cocontractant originar din același stat membru s-ar opune împrejurării [OR 9] că cele două părți au domiciliul pe teritoriul național și că un element transfrontalier nu poate fi stabilit într-un alt mod semnificativ.~~
- ~~26. Scopul articolelor 15 și 16 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 din 22 decembrie 2000 ar fi protejarea consumatorului în cauză față de necesitatea de a se supune unei ordini juridice care îi este necunoscută, care să cuprindă eventual o limbă care îi este necunoscută, dar nu să pună capăt reglementării germane în materie de procedură civilă în cazul unor litigii pur interne, lipsite de orice legătură cu dreptul comunitar. De asemenea, noua versiune a articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012 nu ar viza nici o reglementare în materia procedurală germană în privința unor litigii pur interne. Mențiunea adăugată în noua versiune a articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, potrivit căruia acțiunea introdusă de un consumator împotriva celeilalte părți la contract poate fi introdusă „fără a ține seama de domiciliul celeilalte părți la contract”, la instanțele de la locul unde consumatorul își are domiciliul, nu conduce la o apreciere diferită. Această adăugare nu ar înălța necesitatea elementului de extraneitate al litigiului, ci ar trebui interpretată în sensul că adăugarea nu este relevantă decât în~~

litigiile în care părătul nu are domiciliul într-un stat membru, cu alte cuvinte este domiciliat într-un stat terț. Această adăugare nu ar urmări crearea unei noi instanțe competente pentru litigiile privind contractele încheiate de consumatori, ci numai o instanță specială pentru situațiile în care părătul este domiciliat într-un stat terț. În caz contrar, acest lucru ar avea drept consecință faptul că, în prezent, competență ar fi o instanță la domiciliul consumatorului în privința tuturor contractelor prevăzute la articolul 17 din Regulamentul nr. 1215/2012, la care un consumator este parte. Normele de procedură civilă germane privind stabilirea instanței competente în temeiul articolului 12 și următoarele din ZPO ar fi, aşadar, lipsite de o mare parte din domeniul lor de aplicare.

27. Simplul caracter internațional al unui pachet de servicii turistice, respectiv o destinație de călătorie situată în străinătate, nu ar crea un element de extraneitate relevant. Ar fi necesar cel puțin un element de extraneitate normativ care (într-un caz precum cel din spate) nu ar fi identificabil. Contractul de călătorie relevant ar fi încheiat între două subiecte de drept stabilite pe teritoriul național. Doar ca obiect, contractul de călătorie ar privi un pachet internațional de servicii turistice. O eventuală neexecutare în străinătate a obligațiilor asumate contractual de părătă ar crea doar un element de extraneitate *de facto*, care s-ar repercuta asupra unui raport juridic preexistent inițiat pe teritoriul național, și ar reprezenta o simplă consecință a prevederilor contractuale. [OR 10]

2.

28. În schimb, o voce importantă a doctrinei [*omissis*] nu dorește să impună, *ipso facto*, pentru existența unui element transfrontalier, condiția ca reclamantul și părătul să fie stabiliți în două state membre diferite. Potrivit acesteia, această condiție nu ar rezulta din modul de redactare a articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012 în niciuna dintre versiunile în limbile germană, engleză sau franceză. În schimb, cu ocazia reformării articolului 18 din Regulamentul nr. 1215/2012, legiuitorul european ar fi precizat – spre deosebire de articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 din 22 decembrie 2000 – că un consumator poate duce procesul la instanța de la reședința sa, indiferent de locul sediului profesionistului.

29. În plus, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, la care se referă articolul 17 din același reglement, ar impune numai ca părătul să aibă domiciliul într-un stat membru. Ca și articolul 1 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1215/2012, nici temeiul de abilitare prevăzut la articolul 67 alineatul (4) și la articolul 81 alineatul (1) și alineatul (2) literele (a), (c) și (e) TFUE nu ar conține o astfel de cerință. Nici din articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012 nu s-ar putea deduce o altă concluzie. În această privință, se amintește că, în cauza Owusu ([*omissis*] [Hotărârea din 1 martie 2005, C-281/02, EU:C:2005:120]), Curtea de Justiție a Uniunii Europene a precizat deja în mod convingător, în ceea ce privește dispoziția anteroară cuprinsă în primul paragraf al articolului 2 din Convenția de la Bruxelles din 1968, că împrejurarea că reclamantul și părătul au domiciliul în același stat membru nu aduce atingere aplicabilității acesteia. Sensul

acestei hotărâri ar trebui transpus și în cazul articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 din 22 decembrie 2000 și, prin urmare, al legislației care a succedat, respectiv articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012. Această concluzie ar rezulta din a doua teză a considerentului (34) al Regulamentului nr. 1215/2012. Pe de altă parte, faptul că un domiciliu comun al celor două părți la procedură nu se opune *a priori* dreptului derivat ar fi susținut de asemenea de articolul 24 punctul 1 al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1215/2012. Prin această din urmă dispoziție, legiuitorul Uniunii ar fi creat, în cadrul competenței exclusive pentru anumite proceduri în materie de închiriere și leasing, o competență judiciară optională pentru situația în care proprietarii și locatarii au domiciliul în același stat membru. Or, dacă Regulamentul nr. 1215/2012 nu s-ar aplica în cazul unui domiciliu comun al reclamantului și al părătului, nu s-ar ajunge niciodată la articolul 24 punctul 1 al doilea paragraf din acesta. În consecință, ar trebui ca legiuitorul european să fi luat în considerare și „cazurile interne [OR 11] neautentice”. Noua versiune a articolului 25 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1215/2012 ar permite de asemenea evidențierea acestei concluzii. Această dispoziție ar privi convențiile atributive de competență încheiate de părți „indiferent de domiciliul acestora”. A admite în mod neconditionat că Regulamentul nr. 1215/2012 ar exclude *a priori* din domeniul său de aplicare situațiile în care există un domiciliu comun al reclamantului și al părătului într-un stat membru ar fi lipsită de orice temei. Dimpotrivă, tocmai articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, în lumina doctrinei Owusu aplicabile a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și, în mod exemplar, articolul 24 punctul 1 al doilea paragraf și articolul 25 alineatul (1) prima teză din acest regulament, ar demonstra contrariul.

E.

30. Instanțele de ultim grad de jurisdicție sunt obligate să suspende procedura și să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o trimitere preliminară, atunci când se ridică o chestiune privind interpretarea dreptului comunitar, relevantă pentru soluționarea cauzei (articolul 267 al treilea paragraf TFUE). O astfel de instanță de ultim grad de jurisdicție, obligată să sesizeze Curtea cu o trimitere preliminară, este cea a cărei decizie nu este supusă pe fond niciunei căi de atac [*omissis*].
31. Landgericht Mainz (Tribunalul Regional din Mainz) este competent în ultimă instanță pentru a se pronunța cu privire la competența sau necompetența sa teritorială.
32. Înainte de a examina fondul și quantumul cererii, Tribunalul Regional sesizat trebuie să își examineze din oficiu propria competență din punctul de vedere al competenței funcționale, materiale, teritoriale și internaționale [*omissis*].
33. În ipoteza în care instanța de trimitere, Landgericht Mainz, s-ar considera competență teritorial și ar acorda reclamantei, în urma analizei pe fond și a quantumului pretențiilor sale, o compensație financiară pentru prejudiciul moral

suferit și o despăgubire pentru prejudiciile suferite ca urmare a căderii, această decizie nu ar putea face obiectul unui control, de către instanța de apel, în ceea ce privește competența teritorială, în temeiul articolului 513 alineatul (2) din ZPO, cu consecința că, în eventualitatea unei interpretări neconforme cu dreptul Uniunii a articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012 ca normă care reglementează competența teritorială, reclamanta ar fi lipsită în mod irevocabil de posibilitatea de a se adresa instanței legale, cu încălcarea articolului 101 alineatul (1) a doua teză din Constituție.

34. În ipoteza în care Landgericht Mainz s-ar considera necompetent teritorial, **[OR 12]** Landgericht Mainz ar fi obligat să trimită litigiul la Landgericht Hannover prin ordonanță, conform articolului 281 alineatul (1) din ZPO, ca răspuns la cererea de trimitere formulată cu titlu subsidiar de reclamantă. Această ordonanță nu ar putea face obiectul niciunei căi de atac, iar Landgericht Hannover ar fi ținut, în temeiul articolului 281 alineatul (2) prima teză din ZPO, de decizia Landgericht Mainz privind competența sa teritorială.
35. Interpretarea corectă a dreptului Uniunii nu se impune în mod evident încât să nu lase loc niciunei îndoieri rezonabile („acte clair” în sensul jurisprudenței CILFIT a Curții de Justiție, *[omissis]* Hotărârea din 6 octombrie 1982, Cilfit și alții, 283/81, EU:C:1982:335).
36. Nici jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene nu a răspuns încă la întrebarea adresată. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene, citată de o parte a jurisprudenței naționale *[omissis]*[(Hotărârea din 14 noiembrie 2013, Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735)], se referă la articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 din 22 decembrie 2000, care nu este în întregime identic cu cel al articolului 18 din Regulamentul nr. 1215/2012. În plus, această hotărâre nu poate fi invocată pentru a clarifica întrebarea adresată, din moment ce, în speță respectivă, elementul de extraneitate rezulta din faptul că agenția de turism era stabilită în alt stat membru decât cel al consumatorului și al organizatorului călătoriei, iar Curtea de Justiție a Uniunii Europene a calificat, aşadar, raportul juridic dintre călător și organizatorul călătoriei ca fiind indisociabil legat de raportul juridic existent între călător și agenția de turism, iar nu ca fiind „pur intern”. Or, un astfel de element de extraneitate nu se regăsește în speță; un element de extraneitate poate rezulta numai din destinația călătoriei.
37. În aceste condiții, Landgericht Mainz este obligat, în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (a) și al treilea paragraf TFUE, să adreseze din oficiu Curții de Justiție întrebarea menționată în dispozitivul ordonanței și să suspende judecarea cauzei până la încheierea procedurii în fața Curții.

[omissis]